

Додаток 4 до Умов проведення змагань чемпіонату України серед студентів зі спортивного туризму – гірський туризм на штучному рельєфі
Загальні положення щодо суддівства та технічні характеристики дистанцій чемпіонату

1. Види змагань

1.1. Змагання з гірського туризму полягають у подоланні дистанцій, які прокладені на ділянках гірського рельєфу або складаються з створених штучно перешкод, які імітують гірський рельєф, а також із їх комбінацій з використанням спеціального спорядження, яке полегшує та прискорює безпечно виконання поставлених суддівською колегією технічних та тактичних завдань.

Дистанції в природних умовах можуть бути прокладені на скельному рельєфі, на рельєфі з льодовим, скельно-льодовим або сніжно-льодовим покриттям, а окремі маршрути — на ділянці річки.

1.2. Змагання на різних видах рельєфу можуть проводитись на таких видах дистанцій (див. табл. 1):

- „Гірські перешкоди” (техніка руху та страховки);
- „Рятувальні технічні прийоми” (моделювання аварійних ситуацій);
- „Тактико-технічна” (об’єднання в одну дистанцію декількох видів).

Допускається при побудові дистанції основного виду змагань логічно обґрунтоване включення елементів іншого виду змагань (складені дистанції).

1.3. Кількісний склад учасників або команди (далі — учасники змагань) визначається Положенням і складає: команди — 4-6 чоловік або 2-3 зв'язок.

1.4. Змагання можуть проводитись:

- за підсумовуючою (компілятивною) системою визначення результату (далі – компілятивна система);
- за заохочувальною (бонусною) системою визначення результату (далі – бонусна система).

1.5. При проведенні змагань за бонусною системою учасники змагань на свій розсуд попередньо заявляють варіанти проходження дистанції в межах встановленого суддівською колегією нормативного часу, який може бути перевищений, але в межах встановленого суддівською колегією загального контрольного часу. При цьому кожний маршрут або спецприйом в залежності від умов та складності проходження або виконання попередньо оцінюється суддівською колегією відповідною кількістю балів, визначених в Умовах.

2. Дистанції змагань

2.1. Дистанції змагань за складністю проходження маршрутів та/або виконання спецприймів, що входять до них, відносяться до певного класу та повинні відповідати вимогам, наведеним у таблиці 1.

НОРМАТИВНІ ВИМОГИ ДО ДИСТАНЦІЙ ЗМАГАНЬ З ГІРСЬКОГО ТУРИЗМУ

Таблиця 1

Клас дистанції	Мінімальний набір прийомів	Вид гірського рельєфу	Мінімальні вимоги до дистанцій змагань						Коротка характеристика:	
			Протяжність, м	Перепад висот, м	Середня крутизна схилу, градусів	Розрахунковий час, хвилини ¹⁾	Категорія складності ²⁾	складних ділянок		
			1	2	3	4	5	6	7	8
Дистанція «ГІРСЬКІ ПЕРЕШКОДИ»										
І	Підйом лазінням (допускається підйом командними перилами), спуск	Ск	2 0	1 0	>30<40	20	1–2	наявність ділянок до 7 м крутизною 35÷40°	Просте лазіння по зручних зачіпках та опорах, прямий спуск перилами.	
		ЛФ	2 5	1 0	>15 <25	20	–	наявність ділянок до 7 м крутизною 20÷25°	Рух (підйом, спуск) «у три такти» в кішках з самостраховкою льодорубом, прямий спуск перилами; допускається рух і взаємодія зв'язок.	
		Сн	3 0	1 2	>15 <25	20	–	наявність ділянок до 7 м крутизною 20÷25°	Рух (підйом, спуск) «у три такти» в т.ч. по сходинах з самостраховкою льодорубом, прямий спуск перилами; допускається рух і взаємодія зв'язок.	
		Ш	2 0	1 0	>75	15	1–2	наявність ділянок до 5 м крутизною до 85°, не менше 70% зачіпок розташовані зручно	Просте лазіння, допускається підйом перилами, прямий спуск перилами.	
ІІ	Підйом лазінням	Ск	2	1	>40	30	2–3	наявність ділянок	Просте лазіння по зручних зачіпках та	

	(допускається підйом командними перилами), спуск, транспортування контрольного вантажу ⁴⁾		5	2	<50			до 7 м крутизною 45÷50°	опорах, допускається підйом перилами, прямий спуск перилами, в т.ч. з невеликим ускладненням (через ранткльофт тощо).
		ЛФ	3 0	1 2	>25 <35	30	–	наявність ділянок до 7 м крутизною 30÷35°	Рух (підйом, спуск) «у три такти» в кішках з самостраховкою льодорубом, прямий спуск перилами; рух і взаємодія зв'язок.
		Сн	4 0	1 5	>25 <35	30	–	наявність ділянок до 7 м крутизною 30÷35°	Рух (підйом, спуск) «у три такти» в т.ч. по сходинах з самостраховкою льодорубом, прямий спуск перилами; можливий контрольований спуск «глісером», рух і взаємодія зв'язок.
		Ш	2 5	1 2	>80	20	2–3	наявність ділянок до 5 м крутизною до 90°, 70% зачіпок розташовані зручно	Просте лазіння, допускається підйом перилами, прямий спуск перилами, в т.ч. з невеликим ускладненням (через ранткльофт тощо).
III	Підйом лазінням (допускається підйом командними перилами), спуск, траверс, можлива організація командних ТСП або ПС ³⁾ , транспортування контрольного вантажу ⁴⁾	Ск	3 0	1 5	>50 <60	40	3–4	наявність стінок до 7 м крутизною 55÷60°	Лазіння нижче середньої складності (до 30% незручних зачіпок) з можливим використанням ШТО; допускається підйом перилами, траверс, прямі та косі спуски перилами або спуск крутопохилою (похилою) переправою.
		Л	3 5	1 5	>35 <45	40	–	наявність ділянок до 10 м крутизною 40÷45°	Рух (підйом, траверс, спуск) нижче середньої складності (до 30% на передніх зубах кішок), рубка сходинок льодорубом, рух сходинами, траверс, прямі та косі спуски перилами, рух і взаємодія зв'язок.
		СФ	5 0	2 0	>35 <45	40		наявність ділянок до 12 м крутизною 40÷45°	Рух (підйом, траверс, спуск) «у три такти» в т.ч. по сходинах з самостраховкою льодорубом, траверс, прямі та косі спуски перилами; можливий контрольований спуск

								«глісером», рух і взаємодія зв'язок.	
		Ш	3 0	1 5	>85	30	3–4	наявність ділянок до 5 м крутизною до 90°, 50% зачіпок розташовані зручно, а інші мають пасивний характер або розташовані незручно	Лазіння нижче середньої складності, можливо з використанням ШТО (в т.ч. драбинок, петель тощо); допускається підйом перилами, траверс, прямі та косі спуски перилами або спуск крутопохилою (похилою) переправою.
IV	Підйом лазінням, спуск, траверс, організація командних ТСП або ПС ³⁾ , транспортування контрольного вантажу ⁴⁾	Ск	4 5	2 0	>60 <70	50	4–4+	наявність стінок до 7 м-крутизною 65÷70°	Лазіння середньої складності (більше 40% незручних зачіпок та опор на терті) іноді з використанням ШТО; траверс, прямі та косі спуски перилами, в т.ч. спуск крутопохилою (похилою) переправою.
		Л	4 5	2 0	>60 <70	50	–	наявність стінок до 7 м-крутизною 65÷70°	Рух (підйом, траверс, спуск) середньої складності (до 40% на передніх зубах кішок), рубка сходинок льодорубом, рух сходинами, траверс, прямі та косі спуски перилами, рух і взаємодія зв'язок.
		Ш	4 5	2 0	>90	40	4–5	наявність ділянок до 5 м крутизною до 95°, 40% зачіпок розташовані зручно, а інші мають пасивний характер або розташовані незручно	Лазіння середньої складності, можливо з використанням ШТО (в т.ч. драбинок, петель тощо), траверс, прямі та косі спуски перилами, в т.ч. спуск крутопохилою (похилою) переправою.
V	Підйом лазінням, спуск, траверс, організація	Ск	5 5	2 5	>70 <80	60	4+ 5+	наявність стінок до 7 м крутизною	Складне лазіння (до 60% незручних зачіпок та опор на терті), з використанням ШТО,

командних ТСП або ПС ³), транспортування контрольного вантажу ⁴							75÷80°	траверс (в т.ч. «маятником»), прямі та косі спуски перилами, в т.ч. з пересадками, спуск крутопоголою (поголою) переправою.
	Л	5 5	2 5	>70 <80	60	–	наявність стінок до 7 м крутизною 75÷80°	Рух (підйом, траверс, спуск) зі складним лазінням (до 60% на передніх зубах кішок), з використанням льодових інструментів та інших технічних засобів і прийомів, траверс, прямі та косі спуски перилами в т.ч. з пересадками.
	Ш	5 5	2 5	>95	50	5–6а	наявність ділянок до 5 м крутизною до 100°, 30% зачіпок розташовані зручно, а інші мають пасивний характер або розташовані незручно	Складне лазіння, можливо з використанням ШТО (в т.ч. драбинок, петель тощо), траверс (в т.ч. «маятником»), прямі та косі спуски перилами, в т.ч. з пересадками, спуск крутопоголою (поголою) переправою.
VI Підйом лазінням, спуск, траверс, організація командних ТСП або ПС ³), транспортування контрольного вантажу ⁴	Ск	6 5	3 0	>80	70	>5+	наявність стінок до 7 м крутизною 85÷90°	Дуже складне лазіння (до 70% незручних зачіпок та опор на терті) з використанням ШТО, траверс (в т.ч. «маятником»), прямі та косі спуски перилами, в т.ч. з їх нарощуванням, рух крутопоголою (поголою) переправою.
	Л	6 5	3 0	>80	70	–	наявність стінок до 7 м крутизною 85÷90°	Рух (підйом, траверс, спуск) зі складним лазінням (до 70% на передніх зубах кішок), з використанням льодових інструментів та інших технічних засобів і прийомів, траверс, прямі та косі спуски перилами в т.ч. з їх нарощуванням тощо.
	Ш	6	3	>100	60	>6а	наявність ділянок	Дуже складне лазіння, можливо з

			5	0				до 5 м крутизною до 110°, більше 70% зачіпок пасивного характеру або розташовані незручно	використанням ШТО (в т.ч. драбинок, петель тощо), траверс (в т.ч. «маятником»), прямі та косі спуски перилами, в т.ч. з їх нарощуванням, рух крутопохилою (похилою) переправою.
--	--	--	---	---	--	--	--	---	--

Дистанція «РЯТУВАЛЬНІ ТЕХНІЧНІ ПРИЙОМИ»

I	Підйом, спуск, горизонтальне транспортування «потерпілого»	всі	1 5	5	>20 <30	20	–	схили крутизною 20÷30°	Окремі способи «самовилазу», транспортування «потерпілого» вздовж суддівських перил різними способами (в т.ч. в ношах, на собі тощо), можливі виносні техприйоми (виготовлення «кокону», ношей тощо).
		III	1 5	5	>75	15	–	опора для ніг в місті організації страховки на терті з урахуванням мікрорельєфу	
II	Підйом, спуск, різноманітне транспортування «потерпілого»	всі	2 0	8	>30 <40	30	–	схили крутизною 30÷40°	Окремі способи «самовилазу» та підйомів «потерпілого» з «тріщини», спуск «потерпілого» крутопохилою (похилою) переправою, транспортування «потерпілого» вздовж суддівських перил, можливі виносні техприйоми (виготовлення «кокону», ношей тощо).
		III	2 0	8	>80	20	–	опора для ніг в місті організації страховки на терті з урахуванням мікрорельєфу	
III	Підйом, спуск, різноманітне транспортування «потерпілого» (допускається додаткове транспортування аварійного вантажу)	всі	3 0	1	>40 <60	40	–	схили крутизною 40÷60°	Окремі способи «самовилазу» та підйомів «потерпілого» з «тріщини», косі спуски «потерпілого» (аварійного вантажу), транспортування «потерпілого» (аварійного вантажу) крутопохилою (похилою) переправою, можливі горизонтальне (траверс) транспортування «потерпілого» (аварійного вантажу), а також виносні техприйоми (виготовлення «кокону»,
		III	3 0	1	>85	30	–	опора для ніг в місті організації страховки на терті з можливим урахуванням мікрорельєфу	

									ношей тощо).
IV	Підйом, спуск, різноманітне транспортування «потерпілого» (допускається додаткове транспортування аварійного вантажу)	всі	4 0	1 5	>60 <80	50	–	схили крутизною 60÷80°	«Самовилази», виготовлення «кокону» або ношей, вертикальне (підйом, спуск), горизонтальне (траверс) та косе транспортування «потерпілого» («ляльки», аварійного вантажу) різними способами в т.ч. з супроводжувачем, в «кокони» або ношами, крутопохилою (похилою) переправою, підйоми «потерпілого» з «тріщини» тощо.
		Ш	4 0	1 5	≥90	40	–	опора для ніг в місті організації страхівки може бути відсутня	
V	Підйом, спуск, різноманітне транспортування «потерпілого» (допускається додаткове транспортування аварійного вантажу)	всі	5 0	2 0	>80	60	–	схили крутизною 80÷90° з допустимими карнизми до 0,5 м	«Самовилази», виготовлення «кокону» або ношей, вертикальне (підйом, спуск), горизонтальне (траверс) та косе транспортування «потерпілого» («ляльки», аварійного вантажу) різними способами в т.ч. з супроводжувачем, в «кокони» або ношами, з обносом перешкоди, крутопохилою (похилою) або горизонтальною переправою, підйоми «потерпілого» з «тріщини» тощо.
		Ш	5 0	2 0	≥90	50	–	опора для ніг в місті організації страхівки відсутня	
VI	Підйом, спуск, різноманітне транспортування «потерпілого» (допускається додаткове транспортування аварійного вантажу)	всі	6 0	2 5	>80	70	–	схили крутизною 80÷90° з допустимими карнизми до 1,0 м	«Самовилази», виготовлення «кокону» або ношей, вертикальне (підйом, спуск), горизонтальне (траверс у т.ч. «маятником») та косе транспортування «потерпілого» («ляльки», аварійного вантажу) різними способами в т.ч. з супроводжувачем, в «кокони» або ношами, з обносом перешкоди, крутопохилою (похилою) або горизонтальною переправою, підйоми «потерпілого» з «тріщини» тощо.
		Ш	6 0	2 5	≥90	60	–	опора для ніг в місті організації страхівки відсутня	

Технічний прийом «ВОДНА ПЕРЕШКОДА»									
I	Переправа, транспортування контрольного вантажу	Р	1 5	—	—	20	—	швидкість течії до 1 м/сек., глибина броду 0,5 м	Перший спортсмен переправляється вбхід з жердиною, інші – перилами переправи, при чому одна нитка перил суддівська, друга – командна з самонаведенням та зняттям.
II	(допускається додаткове транспортування «потерпілого» або аварійного вантажу)	Р	2 0	—	—	25	—	швидкість течії до 1 м/сек., глибина броду 0,5– 0,8 м	
III		Р	2 5	—	—	30	—	швидкість течії 1,5– 2 м/сек., глибина броду 0,8– 1,0 м	Перший спортсмен переправляється вбхід з жердиною, інші – перилами переправи, при чому обидві нитки перил командні з самонаведенням та зняттям.

1) Показник розрахункового часу наведено для змагань команд. Для змагань зв'язок значення може бути знижено на 30%, для особистих змагань – на 50% відповідно.

2) За французькою системою.

3) Організація командних ТСП або ПС на штучному рельєфі визначається технічними можливостями на даному виді споруд.

4) Транспортування контрольного вантажу для особистих змагань не є обов'язковим.

Ск – скельний рельєф
Сн – сніговий рельєф
Л – льодовий рельєф
ЛФ – льодово-фірновий рельєф
СФ – сніжно-фірновий рельєф
Ш – штучний рельєф

Р – річка
ТСП – точка страховки проміжна
ПС – пункт страховки
ШТО – штучна точка опори

2.2. Протяжність при проведенні змагань виду «Гірські перешкоди» визначається при виступах окремих учасників і зв'язок — як сумарна протяжність всіх пройдених ними маршрутів (їх варіантів), а при виступі команди — як середнє значення протяжності всіх груп паралельно пройдених маршрутів.

2.3. При змаганнях з виду «Рятувальні технічні прийоми» протяжність визначається сумарною протяжністю шляху транспортування умовного потерпілого («потерпілого» учасника) та підйому учасників із «тріщини».

2.4. Перепад висот визначається як відстань по вертикалі від нижнього пункту (старту) до найвищої точки підйому (початку спуску). При проведенні змагань на рельєфі з невеликим перепадом висот або при змаганнях на стендах допускається в межах однієї дистанції додавання висот окремих маршрутів або етапів.

2.5. Окремі технічні прийоми, передбачені таблицею 1, можуть бути замінені на аналогічні але не меншої складності.

2.6. При проведенні змагань на дистанціях «Тактико-технічна» вимоги до протяжності, перепаду висот та набору технічних прийомів, визначені Таблицею 1., можуть бути змінені пропорційно до співвідношення складових частин відповідних дистанцій одного класу.

2.7. В особистих змаганнях та у змаганнях зв'язок мінімальні вимоги до дистанцій відповідного класу за протяжністю та розрахунковим часом можуть бути знижені: для змагань зв'язок – на 30 відсотків, для особистих змагань – на 50 відсотків.

3. Проходження дистанції

3.1. Проходження дистанції змагань є подолання дистанції всіма учасниками змагань від старту до фінішу через певні пункти страхівки з виконанням Умов подолання дистанції.

3.2. Умови визначають особливості подолання дистанції, які уточнюються при роз'ясненні та/або демонстрації проходження в цілому чи окремих її ділянок.

3.3. Роз'яснення проходження дистанції, що є доповненням до Умов, стенографуються або записуються на диктофон, оформлюються протоколом і доводяться до відома учасників до початку прийому заявок з тактики.

3.4. Час запрошення на старт визначається моментом виклику учасників в передстартову зону. Умовами оговорюють час на перевірку спорядження та час на підготовку учасників до виступу.

3.5. Старт і фініш на дистанції визначаються Умовами.

3.6. Дистанція може проходитись з контрольним вантажем (до 10 кг на одного учасника), конкретна вага якого визначається Положенням про змагання або Умовами. Розподіл контрольного вантажу між учасниками довільний чи відповідно до Умов.

3.7. Окремі маршрути або спецприйоми можуть бути обов'язковими для проходження або виконання, а також бонусними (заохочувальними) або рекомендованими.

4. Заявка з тактики

4.1. Необхідність складання заявок з тактики (далі — Заявка) і вимоги до неї визначаються Умовами. Заявка може передбачати описову частину проходження окремих маршрутів або виконання спецприймів.

4.2. Описову частину Заявки складають у відповідності з вимогами Умов на бланку, який заповнюють відповідно до зразка. В Заявці можуть бути відображені для окремих ділянок або для проходження дистанції в цілому способи: руху учасників, виконання спецприймів, транспортування контрольного вантажу або умовного потерпілого та інше.

4.3. Схема дистанції надається суддівською колегією у вигляді малюнка чи фотографії або складається учасниками самостійно. На ній можуть бути зазначені межі дистанції, окремих ділянок або маршрутів, зони обмежування та розмежування, місця старту і фінішу, пункти зміни ведучого, страховки та проміжної страховки, закріплення підвісної переправи та поліспасти, а також інші контрольні пункти.

4.4. На схемі дистанції учасники відповідно до вимог Умов зазначають окремі пункти, які передбачено використовувати, місця передбаченого застосування відповідних технічних засобів і виконання спецприймів тощо.

4.5. Для позначення на схемах застосовують умовні позначки, запропоновані суддівською колегією. Додаткові позначки команд розшифровуються.

4.6. Заявки подаються до суддівської колегії після роз'яснення та/або демонстрації дистанції у терміни, обумовлені суддівською колегією змагань.

5. Забезпечення безпеки на дистанції

5.1. Підготовку дистанції до змагань проводить під керівництвом начальника дистанції спеціальна бригада, укомплектована кваліфікованими судьями та спортсменами.

5.2. Начальник дистанції разом з заступником Головного судді з безпеки повинні особисто перевірити надійність обладнання усіх суддівських пунктів, постійно контролювати їх стан під час проведення змагань та вживати негайні заходи щодо усунення причин, які можуть призвести до нещасного випадку.

5.3. Ділянка рельєфу, яка використовується для обладнання дистанції (полігон), не повинна знаходитись у місцях, де є небезпека, пов'язана з можливістю обвалів, сходу лавин та селевих потоків, падіння каміння, наявності прихованих тріщин тощо.

5.4. Полігон необхідно очистити від предметів, які вільно лежать або нетривкі (каміння, шматки льоду), а якщо це неможливо — з встановити навколо них зону обмеження у вигляді суцільної лінії.

5.5. Місця старту, фінішу та передстартова зона повинні мати достатні розміри для розміщення учасників змагань з контрольним вантажем і спорядженням.

5.6. Місця для глядачів та підходи до них повинні бути позначені і, по можливості, огорожені. Їх розташування повинне виключати можливість

падіння на глядачів уламків каміння, льоду та речей, які випадково або навмисно скинуті з дистанції учасниками або суддями.

5.7. Пункти, які використовують учасники для проходження дистанції, а саме: страховки і самостраховки, закріплення і нарощування вірьовки, пересадки і перестьобування, початку спуску тощо, обладнуються або оговорюються лише службою дистанції.

5.8. Відповідальність за відповідність Положенню вікового складу, медичного контролю, страхування, належну технічну і фізичну підготовку учасників, необхідну для технічно грамотного та безаварійного виступу на відповідних змаганнях, несе представник команди.

5.9. Усі учасники, які знаходяться на дистанції, повинні бути в касках та забезпечені верхньою суддівською чи командною страховкою або знаходитися на самостраховці, за винятком окремих ділянок, обумовлених Умовами.

Закріплення суддівської страховки до учасника і зняття її виконується під контролем суддів у пунктах, визначених Умовами.

Суддівська страховка не повинна заважати або допомагати учаснику при подоланні дистанції, а також торкатись небезпечних ділянок рельєфу.

Стежити за належним положенням суддівської страховки під час подолання дистанції зобов'язані самі учасники.

5.10. Забороняється використовувати обладнання дистанції, не передбачене для її проходження, та вірьовку верхньої командної страховки для підйому (витягування) або спуску учасника при проходженні дистанції.

5.11. Усі учасники змагань повинні бути забезпечені: індивідуальною страховочною системою, яка складається із зблокованих поясу грудної обв'язки з наплічними лямками та поясу бесідки з лямками під стегна або конструктивно складати єдину систему; захисною каскою з номером учасника і літерою "К" у капітана; єдиною, по можливості, формою, яка повинна закривати лікті та коліна, а також іншим спорядженням, визначеним Положенням і Умовами.

5.12. Основні вимоги до спорядження наступні:

- основна вірьовка повинна бути страховочно-рятувального типу та мати діаметр не менше ніж 10 мм і не мати пошкоджень;
- усі елементи страховки, самостраховки і з'єднань (блокування) мають бути виконані із основної вірьовки або матеріалу такої ж міцності;
- захисна каска повинна бути обладнана амортизатором, ременем для підборіддя та закріплена до страховочної системи учасника.

5.13. Усе спорядження, яке учасники беруть з собою на дистанцію, повинно бути перевірено технічною комісією та разом з дозволом технічної комісії повинне бути представлене для контролю судді при учасниках.

5.14. Відповідальність за якість та безпечно використання командного та особистого спорядження учасників несе представник команди або самі учасники.

5.15. Усі судді, які обслуговують дистанцію, повинні бути в захисних касках і там, де це необхідно за умов безпеки, бути на страховці або самостраховці. За недодержання вимог техніки безпеки винні судді відсторонюються від суддівства за рішення головного судді змагань.

6. Таблиця штрафів

6.1. Штрафні бали за порушення техніки руху і страховки (самостраховки), а також за зміну заявленої тактики наведені в таблиці 2.

Таблиця 2

№	Назва порушень та помилок	Штраф
I. Порушення техніки		
A. Техніка страховки		
1.	Втрата страховки (командної або суддівської)	Зняття
2.	Перервана страховка (командна або суддівська)	5 балів
3.	Неправильна страховка	3 бали
4.	Пропуск точки проміжної страховки: <ul style="list-style-type: none"> • двох підряд • однієї або не обладнаної • однієї невірно обладнаної 	Зняття 5 балів 3 бали
5.	Вихід на «маятник»: <ul style="list-style-type: none"> • на небезпечний «маятник» • наближення до небезпечного «маятника» • початок виходу на «маятник» 	Зняття 5 балів 3 бали
B. Техніка руху		
6.	Зрив верхнього з зависанням на суддівській страховці	Зняття
7.	Втрата на дистанції: <ul style="list-style-type: none"> • контрольного вантажу • каски захисної • спорядження основного* • іншого спорядження 	Зняття Зняття 10 балів 1 бал
8.	Вихід за обмеження	Зняття
9.	Використання опори за обмеженням	10 балів
10.	Використання суддівського спорядження	10 балів
11.	Неправильне виконання технічного прийому	5 балів
II. порушення спортивної етики		5 балів

*) До основного спорядження відносяться транспортні та страхувальні вірьовки.

7. Визначення результатів змагань

7.1. При проведенні змагань за бонусною системою результати виступів визначаються як різниця між сумою набраних балів, отриманих за пройдені заявлені і незаявлені (зі знижкою) маршрути або виконані спецприйоми залежно від їх складності, способу руху і транспортування контрольного вантажу, та сумою штрафних (від'ємних) балів, отриманих за заявлені, але не пройдені маршрути або не виконані спецприйоми, за порушення техніки і Умов, а також з урахуванням перевищення (штраф) або економії (бонус) нормативного часу, встановленого суддівською колегією на проходження дистанції.

Більш високе місце при проведенні змагань за бонусною системою посідають ті учасники змагань, які набрали більшу суму балів.

При проведенні змагань за бонусною системою, для збереження співвідношення кожного результату до результату переможця, перетворення результатів всіх виступів виконують таким чином:

- визначають загальну суму балів, набраних всіма командами (зв'язками, учасниками), які пройшли дистанцію ($\Sigma \text{ Б}$);
- послідовно ділять отриману суму ($\Sigma \text{ Б}$) на кожний окремий результат (Бі), помножуючи його на показник перетворення результатів (М), який рекомендується приймати рівним 1 балу;
- отримане значення є перетвореним результатом (Бу) виступу команди (зв'язки, учасника). Тобто перетворення результатів здійснюється за формулою:

$$\text{Бу} = \text{М} \times (\Sigma \text{ Б} : \text{Бі})$$